

LÜHIKROONIKA

• 27. veebruarist 1. märtsini toimus Tartu Ülikooli vene kirjanduse õppetooli korraldusel 16. korda Juri Lotmani sünniaastapäeva puhul teadusseminar. Seekord esines seminaril terve rida doktorante, kes andsid ülevaate parasjagu käsilolevast uurimistööst. Slaavi filoloogia osakonna õppejõudude ja doktorantide kõrval esinesid teadlased Itaaliast, Venemaalt, Saksamaalt ja Kanadast. Üle anti ka 2009. aasta Lotmani stipendium, mille sai semiootikadoktorant Andreas Ventsel ja slaavi filoloogia doktorant Inna Bulkina. Seminari üks tähtsündmusi oli professor Lotmani ja tema abikaasa Zara Mints viimasele elukohale Tähtveres, Lauulupeo 7 paigaldatud mälestustahvli pidulik avamine.

• 6. märtsil toimus Underi ja Tuglase Kirjanduskeskuses seminar „Kultuuriülekanne, kultuurivahetus, postkolonialism: moodsate märksõnade mõju Eesti ajaloo ja kultuuri uurimisele”. Selle diskussiooniga sooviti arutada kirjanduskeskuses täidetava sihtfinantseeritava teadusteema „Autogenees ja ülekanne: Moodsa kultuuri kujunemine Eestis” põhiküsimusi laiemas kontekstis. Sõna võtsid Jüri Kivimäe, Krista Kodres, Ulrike Plath, Olaf Mertelsmann, Tiina Kirss ning Tiit Hennoste.

• 7. märtsil korraldas Eesti Akadeemiline Orientaalselts igakevadise, seekord XXI orientalistikapäeva. Ettekanetega esinesid tunnustatud Ida-uurijad Tartu Ülikoolist ja väljaspoolt: Peeter Espak, Vladimir Sazonov, piiskop Eelija (Ott Ojaperv), Henn Käärik, Märt Läänemets, Laur Järv ja Harri Ints. Linnart Mäll tutvustas sõna-, muusika- ja pildiprogrammis Lõuna-India linna Mahet. Toimus Tiibeti-temaalise dokumentaalfilmi „Sõnumitooja” (autor Leeni Linna, helilooja Sven Grünberg) esilinastus Tartus.

• 12. märtsil korraldas Eesti Rahvusraamatukogu seitsmenda emakeelepäeva ”Kas keelt saab taltsutada?”, mis oli inspireeritud Valdur Mikita raamatust ”Metsik lingvistika”. Avasõnad lausus Eesti Rahvusraamatukogu peadirektor Janne Andresoo. Sõna võtsid Valdur Mikita („Keel – künnihärg või metslane?”), Peeter Tulviste („Mis inimene keelega teeb?”), Ene Vainik („Sõnadesse püütud emotsioonid”), Mati Hint („Keel vajab lugupidamist”) ja Toomas Liivamägi („Ütle üks ilus eestikeelne sõna”).

• 12. märtsil tähistati Eesti Filoloogiateadusliku Üliõpilasseltsi korraldusel Tallinna Ülikoolis emakeelepäeva. Päev algas etteütlusega. Sellele järgnenud konverentsi avasid Mart Rannut ja Jüri Viikberg. Konverentsil esinesid keele- ja kirjandusteemaliste ettekanetega TLÜ eesti keele ja kultuuri instituudi ning germaani-romaani keelte ja kultuuride instituudi bakalaureuseõppe üliõpilased, magistrandid, doktorandid ning vilistlased. Seejärel esitleti kogumikku „Noored filoloogid. Emakeelepäev täis tarkuseteri”. Raamat koondatakse Tallinna Ülikoolis ajavaheajal 2007–2009 korraldatud emakeelepäeva üliõpilaskonverentside ettekanete paremiku.

• 16.–18. märtsini toimus Eesti Kirjastuste Liidu korraldusel Tallinnas kolmas tõlkijate ja toimetajate koolituseminar „Erinevad tõlkemeetodid ja tõlkeviisid”. Esimene päev kulus loengute kuulamisele. Mihkel Mõisniku ettekande teema oli „Raamatu saamine”. Krista Kaer kõneles fantaasiakirjanduse, Triinu Pakk filosoofiliste tekstide ja Doris Kareva luule tõlkimisest. Mati Soomre vahendas toimetajatöö rõõme ja muresid ning Indrek Koff rääkis prantsuse keelest tõlkimisest. Kahel järgneval päeval jätkati praktiliste töödega.

• 18. märtsil toimus Käärikul eesti folkloristide 4. talvekonverents „Kriis”.

Arutleti selle üle, mis on kriisi teaduses, mõtlemises ja rahvaluules ning milline on kriisi(aja) teadus, mõtlemine ja rahvaluule. Ettekandeid pidasid Mall Hiimäe („Miks ma ei taha rääkida kriisi ületamisest”), Piret Voolaid („Narratiivsed piltmõistatused ehk piltmõistatusjutud – kahe folkloorižanri piirijuhutum”), Nikolai Kuznetsov („Modernse kultuuri roll komi keele säilitamisel. Viis aastat hiljem: kriisi jätkub”), Taive Särg („Pärimusmuusika kui taaspõordumine lätete juurde”), Aado Lintrop („Tule taevas appi! Igavese sinitaeva kultus ja munkhtengerism”), Liisi Laineste („Privaatse elu kriiside lahendamisest internetis: abiotsimine, enesetapp, lein”). Teise päeva esinejate hulgas olid Madis Arukask („Kollektiivne ja individuaalne vepsa vanema põlve keelejuhtide kriisikäitumises”), Katre Kikas („Rahvus ja raamat pärimuslikus raamatuloos”), Mare Kõiva („Mis keeles me räägime lemmikutega”). Vaadata sai ka Jane Kalajärve, Renata Sõukandi, Raino Kalle, Marika Alveri, Kristina Opgajani ja Piret Paali stendiettekandeid.

- 21.–22. märstil toimus Taevaskojas arheoloogia ja folkloristika kevadkool „Muistis pajatab”. Ettekannetega esinesid Mall Hiimäe („Usundiliste kujutelmade vanuse problemaatikast”), Anti Lillak („Paiga tähenduse muutumine ajas”), Marju Kõivupuu („Kalmed ja kalmistud kombekäitumises ja rahvapärimuses”), Jaanika Hunt („Surmakultuuri suundumustest”), Mare Kalda („Sõlgi, raha ja muid asju Lammasmäelt. Aarded rahvapärimuses”), Priit Lätti („Pärimuse kasutamise võimalikusest arheoloogias Järvamaa näitel”). Arheoloogiatudengid Allar Haav, Pikne Kama, Maarja Olli ja Ragnar Saage tutvustasid oma pärimuskogumismatka, mis toimus 2008. aasta sügisel Kose ja Muhu kihelkonnas.

- 26. märtsil toimus Tartu Ülikoolis Emakeele Seltsi aastakoosolek. Akadeemiline ettekanne oli Jüri Viikbergilt

(„Väliseestlased ja eesti keel”). 89. tegevusaasta aruande esitas ES-i teadussekretär Annika Hussar, järgnes revisjonikomisjoni aruanne ja uue juhatuse valimine. ES-i auliikmeteks valiti Viivi Maanso, Ellen Uuspõld ja Tiit-Rein Viitso.

- 28. märtsil toimus Tartu Kirjanduse Maja krüptis Eesti Kirjandusmuuseumi kultuuri- ja kirjandusteooria töörühma ning Eesti Kirjanduse Seltsi konverents „Unustuse arheoloogia”. See oli jätkuks eelmisel aastal toimunud konverentsile „Unustuse arhiiv”. Kui mullune konverents keskendus konkreetsemalt „unustatud” tekstidele ja lugemisviisidele, siis tänavuse konverentsi eesmärk oli laiemalt unustuse enese kirjanduslike, filosoofiliste, ajalooliste, psühhoanalüütiliste ja juriidiliste tingimuste avamine, lühidalt unustuse arheoloogia. Ettekannetega esinesid Mart Kangur („Kirjandus ja unustus”), Aare Pilv („Unustus vs mäletamatus (Levinasist tõukuvalt”), Jaanus Adamson („Freud ja mälu”), Anti Saar („Jubamõeldu”), Toomas Lott („Soteria aistheseos”), Hent Kalmo („Kohustus mäletada, kohustus unustada”) ja Eik Hermann („Valmis-olek või valmis olek: skeptikute maailmatu maailm”).

- 30. märtsil toimus Läti Ülikooli väikeses aulas Läti Ülikooli kirjanduse, folkloori ja kunstinstituudi uurimuste sarja „Võrreldav kirjandus: Balti kirjandus” esimese raamatu „Lätlased, eestlased ja leedulased: kirjanduslikud ja kultuurikontaktid” („Latvieši, igauņi un lietuvieši: literārie un kultūras kontakti”) ja konverentsi kogumiku „Tagasi Balti mälu juurde: kirjanduses kaotatud ja leitud 1940–1968” („Back to Baltic Memory: Lost and Found in Literature 1940–1968”) esitlus. Osalesid Läti Ülikooli rektor Mārcis Auziņš, Eesti Vabariigi Suursaadik Lätis Jaak Jõerüüt, Leedu Vabariigi Suursaadik Lätis Antanas Valionis, kirjandusteadlased, kirjanikud ja tõlkijad.